

Οι έπισκεπτές της έκθεσης πατάνε πάνω σε τρίχες.

Τρίχες, παλπόρρουχα, λινάτες σε δυό άθηναϊκές έκθεσεις

«ΧΑΠΠΕΝΙΝΓΚ» ΚΑΙ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ»

ΔΥΟ ΚΟΥΡΤΙΝΕΣ όπό λινάτες στήν είοδο με καρφιτσώμενά την παράκληση ("Αφήστε τά παπούτσια σας στό δεξί μέρος της πόρτας και οθήστε τό τοιγάρο σας, όν δέν σας πειράζω..."). Πίσω όπ' τις λινάτες ένα μεγάλο φωναχτερό δωμάτιο και στή συνέχεια ένα σπρό δωμάτιο. Στό πρώτο οι τοίχοι έχουν καλυφθή όπό έξωφυλλα πεοισιδικών και σελίδες διαφυμισεων. Τό πάτωμα είναι γεμάτο όπό μαλλιά και τρίχες. Σέ μια μικρή όθονη προσβάλλονται περάλληλα δύο (μια άσπρομαυρο και μία ζυγρωμα) διαφυμιστικές ταινίες. Στό δάλο δωμάτιο, τό δαπέρ, τό περιβάλλον θυμίζει μιά ζωντανή στιγμή φοιτητικής ζωῆς, πού όποκρυσταλλώθηκε σάν άναμνηση ή ένα σκηνικό. Παλιά ρούχα, πεταμένα παπούτσια, κεθμερινά εύτελη άντικειμένα, άκιντα και παγωμένα. Βρισκόμαστε στήν Γκαλερί «Ωρα». Στήν έκθεση «περιβάλλοντος» τής Λήδας Παπακωνσταντίνου. Τί συμβαίνει;

• ΤΟ «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» είναι ή στατική έκφραση του «χάππενινγκ». Και οι δύο καλλιτεχνικές τάσεις, όχι και τόσο καινούργιες, κερδίζουν έδαφος τελευταία στής άθηναϊκές γκαλερί

• «ΜΑΟ ΚΙΤΡΙΝΟΣ, Μάο κόκκινος, Μάο πράσινος και Μάο μώβ» ή αποκαλείται ή έκθεση «χάππενινγκ», πού άνοιξε σε μιά δλλη γκαλερί, στή γκαλερί Ζουμπούλακη. Χάππενινγκ είναι τό «Συμβάν». Κάτι πού συμβαίνει γύρω μας και μάς

κινεῖ τό ένδιαφέρον, προϋποθέτει κι κερδίζει τήν συμμετοχή μας, είτε μάς έκφραζει, είτε μάς έλκει, είτε μάς άπωθει, δημιουργεί δύμας όπωδήποτε κύματα άντιδρσεων και κύματα ιπποινωνίας, χωρίς τήν άναγκαστική χρησιμοποίηση προφορικού λόγου.

• ΤΟ ΣΥΜΒΑΝ έχει σάν πρώτη ύλη του τό χώρο και τό χρόνο. Τόν όποιδήποτε χώρο, δημόσιο ή ιδιωτικό, άναλογα με τό θέμα του χάππενινγκ, πού συνήθως κεφορίζει και τή χρονική διάρκεια του συμβάντος. Μέσα σ' αύτά τά πλαισία οι άμαδες τών άνθρωπων πού τό δημιουργούν, χρησιμοποιούν διάφορα έκφραστικά μέσα - κίνος, χρώματα, κίνηση, φωτισμό - πού ή έπιλογή τους έπιβάλλεται άπό τής άναγκες τής κάθε περιστάσεως.

• ΤΟ ΘΕΜΑ, είτε διαλέγεται και προετοιμάζεται, είτε προσαρμόζεται σε μιά δεδομένη κατάσταση, σέ μια υπαρκτή διαδικασία με σκοπό τήν δημιουργία άντιθέσεων και συγκρύσεων, άνδιαφέροντος κι διαφορίας, συγκατανεύσεως ή άντιθέσεως. Τό κοινό πού τό παρακολουθεί μπορεί νά παιξη τόν ρόλο τού παθητικού θεατή, όποτε τό χάππενινγκ, μορφολογικά τουλάχιστον, βρίσκεται πιό κοντά στό θέατρο, κι καλύτερα συμφέτεχει, έπιλεγοντας έλευθερα τήν τοποθεσία του.

• ΠΡΟΔΡΟΜΟΙ τού χάππενινγκ ύππρεζαν άπό τό 1916 οι καλλιτεχνικές έκδολώσεις τών Νταντά και τών Σουρρεαλιστών πού όργανωσαν παραστάσεις σε καφενεία και χώρους έκθεσων, και είναι περισσότερο γνωστοί σ' έμας σάν ζωγράφοι, ποιτές και λογοτέχνες.

• ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ τής δεκαετίας τού '50, στή Νέα Υόρκη, μερικοί καλλιτέχνες άρχισαν νά όργανώνουν παραστάσεις μπροστά στή ζωγραφική τους και σιγά - σιγά τό χάππενινγκ έγινε γνωστό σάν θεατροκαλλιτεχνική κίνηση, πού κέρδισε και τήν Εύρωπη.

ρίας ή μιᾶς περιγραφῆς. Στό χώρο ένός δωματίου τοποθετούνται καθημερινά και συνήθως εύτελη άντικειμένα, πού μιλοῦν μιά κοινή γλώσσα και δημιούνται τήν Ιστορία τους στόν θεατή. Αύτή ή Ιστορία γίνεται και κτήμα τού έπισκεπτή, γιατί οποτέ μιά κειροπιαστή και άμεση σχέση με τό άντικειμένο. Τό περιβάλλον έπιδρα έπάνω του, άλλα μπορεί κι αύτός νά έπεμβει στό ίδιο τό περιβάλλον. Έτοι, τό άντικειμένο πού ή πατέτεσε τό έρεθισμα γίνεται έμπειρια και άνδμυνηση κι μεταφέρεται άπό τόν ένα στόν άλλο.

• ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ και τών δύο τάσεων είναι ή χρησιμοποιοί έκφραστικών μέσων διαφορετικών επ' αύτά πού παραδοσιακά χαρακτηρίζουν τής εικαστικές τέχνες και συνά εύτελων ύλικων, ή δημοπληρώνητος άπό τήν μουσειακή αντίληψη και τό έμπορικό πνεύμα τής τέχνης και άκούσια ή παρουσίαση τής δουλειάς σε χώρους μη καθιερωμένους.

• ΣΤΟΧΟΣ, ή δημιουργία μιᾶς γλώσσας, πού νά μπορή ν' άπευθυνεται στό σύνολο τών άνθρωπων, ή έπικοινωνία μέσα άπό μιά κοινή έμπειρια, ή κατάργηση τής παθητικής στάσεως τού θεατή μπροστά στήν τέχνη.

• Η ΕΚΘΕΣΗ «Χάππενινγκ» τού 'Αμερικανού ζωγράφου Andy Warhol, στή γκαλερί Ζουμπούλακη, πού άνοιξε τή Δευτέρα, και ή έκθεση «Περιβάλλοντος» τής Λήδας Παπακωνσταντίνου, στήν γκαλερί «Ωρα», πού λήγει σήμερα, όποτε λογοτέλοιν εύκαιριες μιᾶς έστω και κάπως άργον πορημένης άμεσης επαφῆς με τήν κίνηση αύτης.

ΑΓΓ. ΚΟΡΩΝΑΚΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΧΗΝ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΤΕΣΣΕΡΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

τής Λουζίζας - Μαρία
Λινάρες

Ένα αισθηματικό μυθιστόρημα με άπιθετη πλοκή γύρω από έναν αίτητο Δόνι Ζουάν που ξεπεττώνει τή γένη της

Πεζοδρόμια μέ δόσεις

Γιά τήν κατασκευή τών πεζοδρομών τους άπό τά Δημοτικά Συνεργεία, οι υπόχρεοι ιδιοκτήτες, οικιών